

Psykologiitto

HE 19/2022

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Jari Lipsanen
Puheenjohtaja
11.3.2022

- Kiitämme erityisesti, että esitys pyrkii huomioimaan psykologi- ja kuraattoripalveluiden sijoittumisen oppilaitokseen
- Kiitämme, että esityksessä nostetaan esiin työtilojen ja työolosuhteiden merkitys psykologi- ja kuraattoripalveluille

Haasteita:

Tehtävänkuvat pidettävä selkeinä, mikä turvaa aidon moniammatillisuuden

- Epäselvää mitä tarkoitetaan ”oikea-aikaisemmalla” ja ”tarkoituksenmukaisemmalla ammattilaisella”. Mielenterveyskysymyksissä tarkoituksenmukaisin ammattilainen on koulutuksensa perusteella psykologi, eikä näitä tehtäviä ole tarkoituksenmukaista siirtää esimerkiksi kouluterveydenhoitajille, joilla on oma tärkeä ja korvaamaton tehtävänsä osana oppilashuoltoa.
 - *Sivu 19: Päinvastoin opiskelijan ohjaaminen **oikea-aikaisesti tarkoituksenmukaisimman ammattilaisen arvioon** turvaisi aiempaa paremmin opiskelijoiden oikea-aikaisen avun saannin ja saattaisi parhaimmassa tapauksessa säästää kustannuksia.*
 - *Sivu 29: Opiskeluhoitopalvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta koskevien esitysten...arvioidaan turvaavan lasten ja nuorten oikeuden ja mahdollisuuden saada tukea sekä tarvitsemiaan opiskeluhoitopalveluja **oikea-aikaisesti**. Oppilaitoksen henkilöstö voisi jatkossa harkintansa mukaan **ottaa yhteyttä kuraattori- tai psykologipalvelujen lisäksi myös koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon.***
- Toisaalta tarkoituksenmukaisen tuen piiriin ohjauksen kehittäminen keskeistä ja tämä erityisen kannatettavaa
 - *Sivu 37: Opetushenkilöstö voisi jatkossa ohjata oppilaan tai opiskelijan tämän toivomalle opiskeluhoollon ammattilaiselle. **Opiskeluhoollon sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden velvollisuuksiin puolestaan jo lähtökohtaisesti kuuluu arvioida avun ja tuen tarve sekä tarvittaessa ohjata asiakas tai potilas oikeanlaisen avun ja tuen piiriin.** Tämän voidaan arvioida vahvistavan tiedonsiirtoa työntekijöiden välillä.*

- Opiskeluhuollon ammattihenkilöiden yhteistyön resurssointi keskeistä ja palveluiden oltava lähellä
 - Esityksessä on hyvin nostettu esiin se, että lähtökohtaisesti koulupsykologien ja koulukuraattorien palvelut tulisi tarjota koululla. Kuitenkin on syytä tarkentaa mitä tarkoitetaan esimerkiksi erityisosaamisella, jota vaativia palveluita voidaan järjestää muualla.
- Opiskeluhuollon tiedonkulkua tarpeen kehittää ja ohjeistaa kuitenkin huomioiden erityisesti mielenterveyden osalta aiheen sensitiivisyys ja olemassa oleva lainsäädäntö
- Työmäärä ei saa kasvaa ja uudistuksen vaikutuksia seurattava
 - Koulupsykologien ja koulukuraattorien työtä ei voida ulkoistaa opettajille eikä edes muille terveydenhuollon ammattihenkilöille, kuten terveydenhoitajille, vaan eri ammattiryhmillä on oma tärkeä roolinsa oppilaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Uudistuksen vaikutuksia on seurattava ja arvioita koko henkilöstön näkökulmasta.

Kiitos

Jari Lipsanen

Jari.lipsanen@psyli.fi

Puheenjohtaja

Suomen Psykologiliitto ry